

Digitally signed by
Library TUM
Reason: I attest to the
accuracy and integrity
of this document

UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI

METODE CRIPTOGRAFICE DE PROTECȚIE A INFORMAȚIEI

Partea I

CIFRURI SIMETRICE CLASICE *Indicații didactico-metodice*

k	m	k	m
1	26047	6	71592
2	15936	7	60481
3	04825	8	59370
4	93714	9	48269
5	82603	0	37158

Chișinău
2013

**UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI
FACULTATEA INGINERIE ȘI MANAGEMENT
ÎN ELECTRONICĂ ȘI TELECOMUNICAȚII
CATEDRA TELECOMUNICAȚII**

**METODE CRIPTOGRAFICE DE PROTECȚIE A
INFORMAȚIEI**

Partea I

CIFRURI SIMETRICE CLASICE
Indicații didactico-metodice

**Chișinău
UTM
2013**

Indicațiile didactico-metodice la disciplina *Teoria transmisiunii informației* sunt dedicate analizei metodelor contemporane de protecție a informației în sistemele de comunicații digitale.

Indicațiile didactico-metodice sunt propuse studenților UTM la profilul 525 – *Electronică și comunicații*, specialitatea *Teleradiocomunicații*, pentru ambele forme de învățământ.

Autori: conf., dr. **I. CHIȚUL**
conf., dr. **S. ANDRONIC**
conf., dr. **N. BEJAN**
conf., dr. **L. NEMERENCO**
conf., dr. **P. NISTIRIUC**

Recenzent: conf., dr. **V. MOROZOV**

Redactor coordonator: conf., dr. **I. CHIȚUL**

Redactor: **Eugenia BALAN**

Bun de tipar 19.02.13	Formatul hârtiei 60x84 1/16
Hârtie ofset. Tipar RISO	Tirajul 50 ex.
Coli de tipar 5,75	Comanda nr.16

UTM, 2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 168
Secția Redactare și Editare a UTM
2068, Chișinău, str. Studenților 9/9

© UTM, 2013

CUPRINS

1. CIFRURI SIMETRICE CLASICE.....	3
1.1. Cuvânt înainte.....	3
1.2. Noțiuni de bază și definiții.....	5
1.2.1. Tipuri de amenințări asupra securității sistemului.....	5
1.2.2. Servicii și mecanisme ale securității informaționale	7
1.2.3. Criptografia. Noțiuni de bază.....	11
1.3. Cifrurile simetrice clasice	24
1.3.1. Cifrurile de substituție	25
1.3.1.1. Cifrurile de substituție monoalfabetice.....	25
1.3.1.2. Criptoanaliza cifrurilor monoalfabetice de substituție.....	40
1.3.1.3. Cifrurile polialfabetice	45
1.3.1.4. One-time pad (cifrul Vernam)	65
1.3.2. Cifruri de transpoziție	65
ANEXE. Bazele matematice ale criptografiei. Partea 1..	72
Anexa A. Aritmetica modulară.....	72
1. Noțiuni de bază	72
1.1. Operațiile în Z_N	75
1.2. Inversia.....	79
1.3. Operații cu matrice în Z_N	83
Anexa B. Algoritmul Euclid de determinare a celui mai mare divizor comun și inversa multiplicativă	86
Bibliografie	90

BIBLIOGRAFIE

1. Алферов А.П. и др. Основы криптографии. – М.: Гелиос АПВ, 2005. – 478 с.
2. Бабаш А.В., Шанкин Г.П. Криптография. – М.: Солон-Пресс, 2007. – 512 с.
3. Брассар Ж. Современная криптология. М.: Полимед., 1999. – 175 с.
4. Введение в криптографию / Под ред. Яценко В.В. – М.: МНЦМО, 2000. - 288 с.
5. Грибунин В.Г. и др. Цифровая стенография. – М.: Солон-Пресс, 2002. – 272 с.
6. Жельников В. Криптография от папируса до компьютера. – М.: АБФ, 1996. – 334 с.
7. Кан Д. Взломщики кодов / Пер. с англ. – М.: Центрполиграф, 2000. – 473 с.
8. Конахович Г.Ф. и др. Защита информации в телекоммуникационных системах. – К.: МК-Пресс, 2005. - 279 с.
9. Сидельников В.М. Теория кодирования. – М.: Изд. МГУ, 2006. – 285 с.
10. Сمارт Н. Криптография / Пер. с англ. – М.: Техносфера, 2005. – 525 с.
11. Ван Тилберг Х.К.А. Основы криптологии / Пер. с англ. – М.: Мир, 2006. – 476 с.
12. Фергюсон Н., Шнайер Б. Практическая криптография. / Пер. с англ. – Вильямс, 2005. – 424 с.
13. Шнайер Б. Прикладная криптография, 2-е изд. / Пер. с англ. – М.: Триумф, 2002. – 816 с.

14. Шнайер Б. Секреты и ложь. Безопасность данных в цифровом мире / Пер. с англ. – СПб.: Питер, 2003. – 368 с.
15. Bodean Gh.C. Coduri nonbinare corectoare de erori. – Chişinău: UTM, 2010. – 544 p.
16. Kahn D. The Codebreakers, Macmillan, N.Y., 1967, p.473.
17. Meneres A.J., van Oorschot P.C., Vanstone S.A. Handbook of applied cryptography, 1996, p.794.
18. Mollin R.A. Codes. The guide to secrecy from Ancient to modern times. Chapman & Hall / CRC, 2005, p.635.
19. Mollin R.A. An introduction to cryptography. 2-nd ed./ Chapman & Hall / CRC, 2007, p.413.
20. Shannon C.E. Communication Theory of Secrecy Systems, Bell Syst. Techn. J., vol. 28, October, 1949, pp. 656-715.
21. Stallings W/ Cryptography and network security. Principles and practices. 4-th ed., Prentice Hall, 2005, p.592.
22. Stamp M., Low R.M. Applied cryptanalyses. John Wiley & Sons, 2007, p.425.